

Játszóter — társadalmi munkával

Játszóteret avattak tegnap, szombaton az Északi városrészben. A 336 és 341-es épületek közötti területet, ahonnan most már nem hiányzik a mászóka, foci pályája, a homokozó, boldogan vették birtokukba a gyerekek. A játszótér átadása ünnepélyes volt annál is inkább, mert nem mindennapi építésének története. Közel 300 olajbányász áldozta fel szabad szombatját, vagy a munka utáni pihenését, hogy a környék gyerekeinek örömet szerezzen. Pedig közülük senki sem lakik az Északi városrészben. A Kőolajkutató Vállalat Münnich Ferenc hússzoros szocialista és a Magyar Népköztársaság Kiváló Brigádjája címmel kitüntetett kollektívája felhívására mégis lapátot fogtak a munkatársak is. A kongresszusi munkaverseny szellemében a vállalat teljesítésére kilenc másik szocialista brigád csatlakozott a felhíváshoz. Délutánonként még asszonyokat és lányokat is lehetett látni, amint terítik a homokot, vagy ültetik a fákat az 1400 négyzetméternyi területen. Ugyanis a társadalmi munkában részt vett az Aradi vértanúk téri OTP körzeti fiókja Móra szocialista brigádjája is.

Lévai Ernő, a Kőolajkutató Vállalat Münnich Ferenc szocialista brigádjának vezetője felavatta a játszótér.

Az avató ünnepségen többek között jelen volt Berta István, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, dr. Csikós Ferenc, Szeged megyei városi tanács végrehajtó bizottságának titkára, Molnár Sándor, a Hazafias Népfront megyei bizottságának titkára, Havasi Zoltán, a KISZ Szeged városi bizottságának titkára. Az olajbányászok nevében Lévai Ernő, a Münnich brigád vezetője adta át, avatta fel a több, mint kétfélmillió forint értékű játszótér. Beszédében szövegezték arról, hogy az olajipari dolgozók részt kérnek a város gondjainak megoldásából és társadalmi feladatok megvalósításából. Jól bizonyítja ezt az is, hogy az olajbányá-

szok 80 különböző gyermekintézményt támogatnak. A Münnich-brigád az elmúlt évek alatt közel 8 millió forint értékű társadalmi munkát végzett és a jövőben is keresik a módját, miképp segíthetnek a városnak. A szegedi tanács nevében Matusik Sándor, a művelődési osztály helyettes vezetője köszönte meg a brigádok munkáját. Jóó Antal, a városi tanács társadalmi munkát szervező bizottságának vezetője emléklapot nyújtott át a brigádok vezetőinek.

„részámoltak” és a szanalás lebegett a fejje felett. Két évvel ezelőtt fiatal emberek vették át az irányítást és azonnal kiadták a jelszót: kevesebben többet és gyorsabban. Azt már a vállalat vezetői igazgatójától tudom, hogy mint minden jelszót, ezt sem könnyű valóra váltani. Az új gazdasági helyzetnek megfelelően kellett meghatározni a legfontosabb teendőket. Hogy melyek ezek? Minden dolgozót érdekeltek a költségcsökkentésében. A részlegek megkapták az önállóságot ahhoz, hogy spekulálják ki, miképp lehet hasznosabban dolgozni, a szállítási díjakat csökkenteni, a gépeket jobban kihasználni és tisztességes nyereséget elérni. A teljesítmény általános mérce lett, az órabéres elszámolás nagy részét megszüntették azzal a jellegével: nem az eltöltött időt, hanem a munkát kell megfizetni. A sűrűs feladatoknál lehetőséget adtak a dolgozóknak a munkaidőn túli mellékfoglalkozásra. Egyre többen fogadták el azt az elvet, a prosperitásnak a gyorsaság az alapja. Rövid időn belül jele is megmutatkozott ennek. Nemrég az egyik fővárosi beruházási bank revizorai elcsodálkoztak, és nem akarták a számlát kiellenlíteni, mert nem hitték el, hogy a CSOMIEP Szentesen négy hónap alatt egy háromezer négyzetméter alapterületű raktárt épített fel.

Semmiféle új receptet vagy gyógyírt nem találtak ki ennél a vállalatnál. A felsorolt elvek, igények, elképzelések nem hiányoznak gazdasági térképünkről. A dolog legnehezebb része, hogy az elveket valóban elfogadják mindenki és aszerint szervezzék életét és alakuljon teljesítménye. Annál is inkább, mert a jövő fel-

adatai az eddigieknél is keményebbek. Ahhoz, hogy meg tudjanak felelni a nagyarányú felújítási programnak, a következőkre lesz szükség: mivel a CSOMIEP vásárhelyi székhelyű vállalat, dolgozóinak nagy része nem lakik Szegeden. Pedig a VI. ötéves terv felújítási munkáinak naponta hatszáz CSOMIEP-dolgozónak kell részt venni a szegedi építkezéseken. Tehát több száz embert kell majd ideszállítani, illetve ha lehetséges, az itteni munkaerő-tartalékból — ha van ilyen — a brigádokat kiegészíteni. Titkon arra számítanak, hogy a beruházási piac mérséklődése miatt különböző vállalatok, szövetkezetek építőreszlegeinél munkaerő szabadul fel. A házfelújítás szakmailag rendkívül igényes munka. Olyan kőművesek, szobafestők, ácsok... kellene, akik mesterei a foglalkozásuknak. De nem hiányozhatnak a kisgépek sem, mert nélkülük elképzelhetetlen a sikeres feladatvégzés. A vállalat végleges konszolidációja attól függ, hogy az élet újabb kihívásának miképp felel meg. A fiatal, ambíciózus vezetők tudják ezt, és fogadkoznak: nincs is hiány. Az elmúlt két esztendő alatt Szeged rekonstrukciójában már tapasztalatokat is szereztek. Közel 50 millió forint értékben segítettek a házak tatarozásában a szegedi vállalatoknak. Igaz, az V. ötéves tervben más fontos építkezéseknél is részt vettek. A CSOMIEP a kivitelezője az úszegedi oktatási központnak, a Szilléri sugárúti totó-lottózó irodának, az EGSZI számítógéppontnak, a Tolbuhin sugárúti szakmunkásképzőnek — és a vállalat igazgatójának ígérete szerint az V. ötéves tervben ezeket a vállalásait teljesítik.

Halász Miklós

Demokrácia a hivatalokban

A különféle hivatalokban dolgozó emberek közérzete többszörösen is közügy. Önmagában azért is, mert több százeken vannak, és a társadalom számára nem lehet közömbös, milyen érzékekkel, hangulatban végzik mindennapi munkájukat. De fontos közügy még valamiért. Míg a gyárakban, üzemekben a munkások anyagokkal, szerszámokkal, vagyis holt tárgyakkal dolgoznak, az „irodisták” jelentős része más emberek aktáit, ügyeit intézi. Csupán a tanácsoknál ügyféli minőségben évente gyakorlatilag valamennyi magyar állampolgár megfordul, sokan többször is. Az ügyintézők közérzete, munkahangulata tehát hatásában aligha maradhat meg a hivatal kapuján belül: naponta gyűrűzik ki valamilyen formában az ügyfelekre, az állampolgárokrá, tovább — javítva, vagy mérgezve — a légkört. Akarva-akaratlanul maga az ügyfél is tovább hordozza a jó vagy rossz hangulatot: ha gyorsan, bürokrácia-mentesen intézték el az ügyét hivatalban, maga is lelkesebben, jobb kedvvel végzi munkahelyi, otthoni teendőit. És fordítva...

Éppen az említett összefüggések miatt érdemes közelebbről is szemügyre venni, hogy mi minden határozza meg ma egy hivatali dolgozó közérzetét? Sok ilyen tényező van, de ezek között kétségtelenül a legfontosabbak között szerepel a munkahelyi demokrácia. Aligha kell magyarázni, hogy az ügyintéző jóval nagyobb kedvvel-lelkességgel végzi mindennapi, s olykor cseppet sem könnyű munkáját, ha tudja, éri: vezetői számitanak véleményére, döntéseiknél figyelembe veszik észrevételeit, tanácsait. Ha nem olyan utasítások végrehajtását erőltetik „kivülről”, amelyek feleslegességét, helytelenségét gyakorlatilag igazolta érvei sokaságával tudta volna bizonyítani. — ha megkérdézik. Ha vezetői intézkedéseiben viszontlátja a munkaértekezleteken általa, vagy kollégái által felvetett javaslatokat. Ha meggyőző módon azt is mondják neki, hogy esetleg miért helytelen saját elképzelése.

Konkrét példák sorával igazolható, hogy mi, ügyfelek, szinte a hivatal, az iroda levegőjében érezzük: jó vagy rossz-e ott a munkahangulat. Ahol az ügyintézőknek tényleges beleszólásuk van a hivatal belső ügyeibe, ahol fontos, megbecsült embereknek érzik magukat, ott óhatatlanul az ügyféllel is kedvesebbek, előzékenyebbek. S ami még fontosabb: ott gördülékenyebb, gyorsabb az ügyintézés is. Ahol viszont nem tartanak igényt a vezetőket a hivatal dolgozóinak alkotó közreműködésére, véleménynyilvánítására, ott az ügyintézők előbb-utóbb elkerülhetetlenül sértődöttek, idegesek, türelmetlenek lesznek. S belső feszültségeiket jobb hi-

ján gyakran éppen azokon a nekik kiszolgáltatott embereken vezetik le, akik pedig az egészről semmit sem tehetnek: az ügyfeleken.

Ha csupán erről az oldalról vizsgáljuk a kérdést — aminek persze még számos más összetevője is van —, akkor is kétségtelen, hogy a demokráciára — ami szocialista társadalmi rendszerünk lényegi vonása — nemcsak az üzemekben, hanem a hivatalokban, a különféle intézményekben is nagy szükség van. Fontos ezt hangsúlyozni azért is, mert néhány évvel ezelőtt voltak akik, vitatták a munkahelyi demokrácia létjogosultságát a közszolgálatban. Azzal érveltek, hogy a tanácsok, a minisztériumok irodáiban alapvetően más a helyzet, mint például az üzemekben, hiszen itt a demokrácia a közélet olyan fontos, választott testületeinek irányító szerepén keresztül érvényesül, mint amilyenek a tanácsulésék, és persze elsősorban az országgyűlés. Néhányan a hivatalok egyszemélyi felelős vezetését próbálták szembesíteni a demokrácia érvényesülésével.

Az utóbbi években több fórumon is foglalkoztak ezzel a témával, s a különféle testületi viták végső következtetése mindenütt egybecsengett: a hivatalokban éppúgy szükség van a belső demokratizmusra, a dolgozók véleményének kikérésére és figyelembevételére, mint az üzemekben. A hivatali demokrácia legfőbb fórumai a munkaértekezletek, a különböző rétegtanácskozások és a vezetői fogadóórák.

Abban, hogy ezek a fórumok valóban élők és hasznosak legyenek, igen nagy szerepük, feladatuk van a szakszervezeteknek. Hiszen hiába várnak a vezetők az érdemi, őszinte véleménymondásra, ha a tanácskozások nincsenek megfelelően előkészítve, ha hiányos a dolgozók tájékoztatása, vagyis, ha nincs miről véleményt mondani. Arra is ügyelni kell, hogy a dolgozók által felvetett javaslatok, észrevételek ne maradjanak válasz nélkül, s a vezetők beszámolóikkal minél inkább számúzzék a formalizmust.

Assan egyéves lesz a Minisztertanács és a SZOT együttes határozata, amely a hivatalok, intézmények sajátos helyzetének megfelelően szabályozta a hivatali demokrácia kereteit és formáit. Azóta már sorra megjelentek az egyes ágazatok, területek sajátosságait tartalmazó irányelvek is, az érdeklődő szakszervezetek elnökségeivel egyetértésben. Így a jogi keretek adottak ahhoz, hogy a hivatalok belső demokratizmusai is tartalmasabb legyen, nemcsak a több százézer közalkalmazott, hanem több millió állampolgár érdekében.

Deák András

Kevesebben többet

A CSOMIEP a városrekonstrukcióban

Bármelyik építőipari vállalat neve vegyes érzelmekeket kelt a városiakokban. Megemeli kalapját a lakóházak mesterei előtt, büszkeséggel tekint az újra és szépre, de nem tudja elfelejtetni, ha a megígért óvodát vagy ABC-áruházat későn adják át. Így voltunk és vagyunk többek között a CSOMIEP-pel is. Az utóbbi években különösen sokszor emlegetjük. Dicsőretek beszéltünk a Nemestakács utcai tömbbelső építkezésekről, azokról a szép OTP-házakról, ahol a vásárlók szinte „sorba álltak” lakásért, de kritikai megjegyzéseket tettünk a Kazinczy utcai házról (azóta már kijavították) és közben arra gondoltunk, mi lehet az oka a hullámzó teljesítménynek. Aztán az is kiderült, hogy a megye legnagyobb tanácsai építő vállalata főszerpepet kap Szeged épületeinek felújításában, a városrekonstrukcióban. A VI. ötéves tervben 300 millió forint értékben javítják a homlokzatokat, cserélik a tetőket, alakítják át a régi lakásokat. Egyszóval új ruhába öltöztetik Szegedet. Köztudott, hogy a rekonstrukció mennyire fontos hétköznapiainkban, egyik legigényesebb program a várospolitikában. Épp ezért nem közömbös, hogy mi történik a kivitelező háza táján.

A megyei tanács végrehajtó bizottságának legutóbbi ülésén, amikor a testület pénzügyi támogatást szavazott meg a vállalatnak, többek között az is elhangzott, a CSOMIEP jelenlegi vezetése képes arra, hogy stabilizálja a vállalatot és a régi gondok megoldódjanak. Ugyanis az idén a 30. évét ünneplő CSOMIEP történetében a vihar és napsütés gyakran váltotta egymást, az utóbbi évtizedben. Ökolívó nyelven azt is lehetne mondani, volt olyan időszak, amikor a vállalatra

„részámoltak” és a szanalás lebegett a fejje felett. Két évvel ezelőtt fiatal emberek vették át az irányítást és azonnal kiadták a jelszót: kevesebben többet és gyorsabban. Azt már a vállalat vezetői igazgatójától tudom, hogy mint minden jelszót, ezt sem könnyű valóra váltani. Az új gazdasági helyzetnek megfelelően kellett meghatározni a legfontosabb teendőket. Hogy melyek ezek? Minden dolgozót érdekeltek a költségcsökkentésében. A részlegek megkapták az önállóságot ahhoz, hogy spekulálják ki, miképp lehet hasznosabban dolgozni, a szállítási díjakat csökkenteni, a gépeket jobban kihasználni és tisztességes nyereséget elérni. A teljesítmény általános mérce lett, az órabéres elszámolás nagy részét megszüntették azzal a jellegével: nem az eltöltött időt, hanem a munkát kell megfizetni. A sűrűs feladatoknál lehetőséget adtak a dolgozóknak a munkaidőn túli mellékfoglalkozásra. Egyre többen fogadták el azt az elvet, a prosperitásnak a gyorsaság az alapja. Rövid időn belül jele is megmutatkozott ennek. Nemrég az egyik fővárosi beruházási bank revizorai elcsodálkoztak, és nem akarták a számlát kiellenlíteni, mert nem hitték el, hogy a CSOMIEP Szentesen négy hónap alatt egy háromezer négyzetméter alapterületű raktárt épített fel.

Semmiféle új receptet vagy gyógyírt nem találtak ki ennél a vállalatnál. A felsorolt elvek, igények, elképzelések nem hiányoznak gazdasági térképünkről. A dolog legnehezebb része, hogy az elveket valóban elfogadják mindenki és aszerint szervezzék életét és alakuljon teljesítménye. Annál is inkább, mert a jövő fel-

Késik a paprikaszedés

Egyelőre csak a szakszövetkezeti gazdaságokban és a termelőszövetkezetek háztáji vagy részesművelésre kiadott területein szedgetik a fűszerpaprikát. Komolyabb mennyiséget szeptember 10-e előtt valószínűleg nem adnak át: a fűszerpaprika érésideje a hűvös tavasz miatt mintegy 10-12 nappal eltolódott. Valószínűleg csak szeptember 20-a után indulhat meg teljes erővel a fűszerpaprika betakarítása. Azokban a gazdaságokban pedig, ahol géppel kívánják leszedni a ermet, csak október közepe felé kezdek el a paprikaszüretet.

A Szegedi Fűszerpaprika Termelési Rendszer vezetői jó közepesnek ítélték a vetőmaggyi előkészítésének színvonalát. A növények a hűvös idő miatt keltek ki késve, néhol aszály is késleltette fejlődésüket május végén. A gyommentesítésben fejlődést állapítottak meg a szakemberek. A tavalyi évhez viszonyítva eredményesebb volt idén a fűszerpaprika növényvédelem.

Több helyen homlokverés érte a paprikatöblákat. A homoki gazdaságokban évről évre veszélyeztetik a szélviharok a helyre vetett növényeket. Mustár, rozs fölülvetésével igyekeznek védekezni ellenük. Az Új Élet Tsz-ben az idén nem volt szerencsésük a gazdászoknak ezzel a módszerrel. Június 6-án tárcsázták le a

mustárt, 10-e körül szélvihar tört ki, amely jelentős károkat okozott. Csengelén, az Aranyhomok Termelőszövetkezetben viszont, ahol a korábbi években okozott súlyos károkat a homokverés, idén a fölülvetéses módszerrel sikeresen védekeztek ellene.

A becslések szerint jó közepes termés várható idén fűszerpaprikából. Bár a megye néhány gazdaságában súlyos jégkár érte a fejlődésben lévő növénye-

ket, a vetést csak a Nagyfai Célgazdaság néhány tábláján kellett kiszántani. Elyben a gazdaságban volt a leg súlyosabb a jégkár, a megmaradt területeken is elpusztult a termés 60-70 százaléka. Nem kímélte a jég a szegedi járás hagyományos paprikatermő területeit sem: súlyos károkat állapítottak meg Rószkén, Mihályteleken, Domaszéken és Mórahalmon.

Őszi-téli divat

Elegáns, harmonikus összkép — ez a legfőbb követelménye az őszi-téli divatnak. A nők és férfiak számára egyaránt követendő divatirányzat modelleket szombaton mutatták be a Duna Intercontinental szálló Budavár különterében. Az OKISZ Labor divattervezői modellezői és a szövetkezeti divatszalonok szabásmesterei a kollekciót a jegyűbb európai divatirányzatok jegyében, a hazai igények, egyebek között a praktikusság szempontjainak figyelembevételével állították össze, hasznos, jó ötleteket adva az egyéniség öltözködésbeli hangsúlyozásához.

A női ruhák nagy része

kényelmes, lagy szabásvonalakkal készült, a nappalra ajánlott módokban a sötétebb színek, alkalomra pedig a világosabb tónusok divatosak. Az őszi-téli kosztüm- és kabátmodellek a vállat, a derekat hangsúlyozzák, a szoknyák hosszúsága a térdet alig takarja, szabásvonaluk egyenes, a szükséges bőséget hajtások beállítások adják. A szoknyák hosszával együtt a eszmaszáruk is megrovindülnek az őszi divat lesz a bokacsizma, illetve bokacipő. A formában és anyagban rendkívül változatos gyermekruhák a hűvös évszakban oly fontos réteges öltözködés előnyeire hívták fel a figyelmet.

(MTD)